

53058314 : หลักสูตรการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหัพัต

คำสำคัญ : ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน รูปแบบการเดินทาง ผัง
ทางเลือกที่ 1 ผังทางเลือกที่ 2

ประพันธ์ ศักดาศักดิ์ : แนวทางเลือกในการพัฒนาชุมชนบางใหญ่ที่เป็นผลมาจาก
ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพจน์ สุขเกษม
174 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาพื้นที่เมืองบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน สถานีตลาดบาง
ใหญ่ ซึ่งเป็นย่านที่มีบทบาทสำคัญทางการค้าและการอยู่อาศัย ช่วงบริเวณตอนเหนือของถนนวงแหวน
กาญจนภิเษกด้านตะวันตก ถึงบริเวณคลองบางไผ่ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ในระยะรัศมีประมาณ 1 กิโลเมตร
เนื้อที่ประมาณ 635 ไร่

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาเมือง 2 แนวทาง คือแนวทาง
ตามการพัฒนาของเอกชนที่มีการควบคุมของท้องถิ่นด้วยเครื่องมือเดิม และแนวทางการพัฒนาตาม
แนวคิด Transit-Oriented Development หรือ TOD โดยมีสมมติฐานว่าแนวทางการพัฒนาเมืองรอบ
สถานีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน สถานีตลาดบางใหญ่ที่เหมาะสมเป็นไปตามแนวทาง TOD ที่ทำให้การ
จัดการการพัฒนาทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลลัพธ์สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่พึงประสงค์

การศึกษวิเคราะห์ด้วยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จากสาขาอาชีพ
นักวางผัง นักออกแบบ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่การปกครองท้องถิ่น และนักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเห็นพ้องกันว่าแนวทางการพัฒนาแบบ TOD มีความเหมาะสมสำหรับพื้นที่บาง
ใหญ่ ที่ต้องมีการจัดสร้างที่อยู่อาศัยและพื้นที่พาณิชยกรรมที่หลากหลาย ที่เข้าถึงได้ด้วยการเดินเท้าจาก
สถานีในเวลา 5-10 นาที หรือระยะรัศมีประมาณ 500 เมตร มีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและ
ความหนาแน่นสิ่งปลูกสร้าง มีทางเลือกของการสัญจรในย่าน เช่นเส้นทางเดินเท้าและทางจักรยาน มี
โครงข่ายพื้นที่สีเขียวเปิดโล่งสาธารณะและสวนสาธารณะ มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการค้า เศรษฐกิจ
และสังคมที่ดี โดยมีสถานีเป็นศูนย์กลางของเมือง ที่ส่งผลให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการ ควบคุมการ
ลงทุนและการพัฒนาของภาคเอกชนและจัดให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสรุปแล้ว
ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเรื่องแนวทางการพัฒนาพื้นที่บางใหญ่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ว่าการพัฒนาต้องเป็นไปตามแนว TOD ที่ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมของเมืองที่ยั่งยืน

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

52058314 : Master of Urban and Environmental planning Program

KEY WORD : Public Transport System , Mass Rapid Transit System , Pattern of Transportation, 1st Alternative Planning, 2nd Alternative Planning

PRAPHAN SAKDASAK : DEVELOPMENT ALTERNATIVE FOR BANGYAI DISTRICT EFFECTED BY THE RAIL MASS TRANSIT SYSTEM ADVISORS : ASSIS TANT PROPESSOR PORNPOTE SOOKKASEM.174.pp

This research examined the area around a rail mass transit station, Bang Yai Market Station. The study area is an important commercial and residential area on the northern part of the western ring road, Kanchanabhisek Road, up to Bangphai Canal, which extends over 1-kilometer radius from the station (635 rai).

The main objective of this research was to analyze two alternative models of urban development: conventional market-driven development and transit oriented development – considering land uses, transportation network, environment and aesthetic qualities to compare and recommend a development approach proper for the area to achieve a transit-oriented development (TOD). My hypothesis was that the suitable urban environment for this area is to concentrate the developments surrounding the mass transit station according to the transit-oriented-development (TOD) principles. These principles guide the city’s form and help managing the city more effectively.

The findings show that the TOD approach to the development of the study area is more suitable for Bang Yai. Five experts in relating fields (local government, researcher, planner, designer, and developer) were interviewed to comment and compare the two approaches. They all agreed on the TOD approach as the recommended urban development model for the area, which would provide mixed housing and commercial buildings within 5-10 minutes walk, or approximately 500 meters from the station, controlled land uses and built-up density, options for transportation including walking and biking, network of green public open spaces and parks, viable economic and social environment. The mass transit station plays an important roll as the city center. As a result, the local government can manage the private developments in the area more effectively. The experts’ recommendations are in the same direction with the research’s hypothesis favoring the TOD approaches for sustainable urban environment.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2014

Student’s signature

Independent Study Advisor’s signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษารายวิชาการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จลุล่วงไปได้ เนื่องจากคำแนะนำและคำปรึกษาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพจน์ สุขเกษม อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าวิจัย ประธานสาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม และกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.ธนะ จีระพิวัฒน์ ประธานกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระอาจารย์ ดร.สินีนารถ ศุภรัตน์เมธี รองศาสตราจารย์สิทธิพร ภิรมย์รัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย บุญวาศ ที่ได้ให้คำปรึกษาและให้ความคิดเห็นต่างๆ อย่างดียิ่งตลอดมาผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ยังผู้ศึกษาขอขอบคุณ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนนทบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี กระทรวงมหาดไทย เทศบาลตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี คณบดีสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าบางมด และบริษัท Meinhardt (THAILAND) จำกัด ที่ได้ให้ความร่วมมือสำหรับข้อมูลประกอบการศึกษา ความรู้ความเข้าใจ สำหรับความคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ต่องานวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านผังเมืองทุกท่านที่ได้สละเวลาเพื่อให้สัมภาษณ์ และให้ดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักการและอนุเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน เจ้าหน้าที่ทุกท่านทั้งจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัยที่อนุเคราะห์ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณมิตรภาพและน้ำใจของเพื่อนๆ พี่ น้องทุกท่าน ที่มีความตั้งใจในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาด้วยกัน

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ให้โอกาสทางการศึกษาและประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันแห่งนี้